

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Кафедра мовної підготовки

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Матеріали студентсько-курсантського круглого столу
(04 березня 2025 року)

Одеса
2025

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Матеріали студентсько-курсантського круглого столу
(04 березня 2025 року)

Одеса – 2025

УДК: 811.161.2:372.461

ОРГКОМІТЕТ КРУГЛОГО СТОЛУ

Голова:

Корнієнко М.В., т.в.о. першого проректора Одеського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор

Члени оргкомітету:

Домброван Н.В., начальник відділу організації наукової роботи, к.ю.н., доцент

Подлісецька О.О., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н., доцент

Ситько О.М., завідувач кафедри мовної підготовки, к.філол.н., доцент

Тягнирядно Є.В., доцент кафедри мовної підготовки, к.пед.н., доцент

Шаповаленко Н.М., доцент кафедри мовної підготовки, к.філол.н., доцент

Мова і право: лінгвістичний аспект розуміння, тлумачення та застосування права: матеріали міжвузівського круглого столу (04 березня 2025 року)/ — Одеса: ОДУВС, 2025. — 166 с.

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВНИКА

Сікорська Вікторія

старший викладач кафедри мовної підготовки
Одеський державний університет внутрішніх справ

У сучасному глобалізованому світі правники часто взаємодіють з клієнтами, колегами та партнерами з різних країн і культурних середовищ. Ця реальність робить міжкультурну комунікацію важливим аспектом їхньої професійної діяльності. «Розуміння міжкультурних відмінностей є необхідним для успішної взаємодії в глобалізованому робочому середовищі, особливо в таких сферах, як право» [1,с.45]. Міжкультурна комунікація включає в себе обмін інформацією між представниками різних культур, і це може суттєво вплинути на процеси ведення переговорів, арбітражу, вирішення конфліктів та правосуддя загалом. Правова сфера часто вимагає точності та взаєморозуміння, тому правник повинен володіти не лише знанням законодавства, але й навичками міжкультурної комунікації, щоб уникати непорозумінь, які можуть виникнути через культурні відмінності.

Правники не можуть ігнорувати вплив культурних факторів на свою роботу. «Неправильне розуміння культурних відмінностей може призвести до непорозумінь та конфліктів під час вирішення правових питань» [2,с.88]. Це може особливо вплинути на міжнародні арбітражні процеси, де важливо враховувати різні підходи до вирішення конфліктів. Крім того, у міжнародній правовій практиці правники стикаються з різними правовими системами, мовами, та нормами поведінки, що вимагає від них високого рівня міжкультурної компетентності, оскільки правники часто працюють у глобалізованому середовищі, яке включає різні правові системи та культури. У книзі «*Intercultural Communication in the Global Workplace*» (Beamer, Varner) підкреслюється важливість розуміння культурних відмінностей у правових процесах та комунікації, адже правники можуть стикатися з клієнтами або колегами з різних культур, кожна з яких має свої унікальні традиції правосуддя, ведення переговорів та розв'язання конфліктів.[3]

«Міжнародний арбітраж неможливий без розуміння того, як культура впливає на процеси вирішення спорів» [4,с.63]. Правники, які працюють у сфері міжнародного арбітражу, повинні бути обізнані щодо різних культурних підходів до вирішення спорів. Це включає розуміння мовних відмінностей, різні юридичні традиції (наприклад, загальне право та континентальна правова система), та способи, якими культура впливає на процеси арбітражу.

Міжкультурна комунікація створює ряд викликів для правників, особливо у міжнародних контекстах. Однією з ключових проблем є різні уявлення про авторитет та справедливість у різних культурах. Наприклад, у країнах з високою ієрархічною культурою клієнти можуть очікувати від правника більш авторитарного підходу, тоді як у менш ієрархічних культурах клієнти можуть сподіватися на більш колегіальну співпрацю. «Жести, тон голосу або стиль мовлення можуть бути неправильно інтерпретовані в різних культурах, що призводить до непорозумінь або конфліктів» [5,с.121-130]. Тому правники повинні розвивати міжкультурні навички, щоб уникати таких помилок.

Для подолання міжкультурних бар'єрів у правничій діяльності необхідно розвивати міжкультурні навички та компетенції. Правники повинні працювати над розвитком здатності розуміти та адаптуватися до культурних особливостей клієнтів і колег. У звіті *OECD «Legal Professionals in a Global Economy»* рекомендується, щоб «правники розширювали свою культурну обізнаність через професійні мережі та освіту» [6,с.34]. Це може включати вивчення основ культурних відмінностей через тренінги або курси, наприклад, на платформах Coursera або edX, де доступні спеціалізовані програми з міжкультурної комунікації. Також важливо звернутися до ресурсів, таких як *World Justice Project Rule of Law Index*, який допомагає зрозуміти особливості правових систем різних країн. Це сприяє кращій підготовці правників до роботи в міжнародному правовому середовищі, де вони можуть зіткнутися з різними підходами до верховенства права.

Таким чином, успішний правник у глобалізованому світі — це не лише експерт із правових норм, але й професіонал, здатний ефективно комунікувати через культурні бар'єри. «Розуміння особливостей правових систем різних країн допомагає підготуватися до роботи в міжнародному правовому середовищі» [7, с.19], а розвиток міжкультурних навичок стає не розкішшю, а

необхідністю, що дозволяє досягати найвищих стандартів професійної етики та результативності у правовій сфері.

Література

1. Beamer, L., & Varner, I. Intercultural Communication in the Global Workplace. McGraw-Hill, 2011.
2. Hofstede Insights. Intercultural Communication and Conflict Resolution in Legal Contexts. Hofstede Insights, 2019.
3. «Intercultural Communication in the Global Workplace» (Beamer, Varner)
4. Born, G. Cultural Dimensions of International Arbitration. Kluwer Law International, 2020.
5. Journal of Legal Education. «Intercultural Competence in Legal Professionals», 2021
6. OECD. Legal Professionals in a Global Economy. OECD Publishing, 2020.
7. World Justice Project Rule of Law Index. World Justice Project, 2021.

Наукове видання

МОВА І ПРАВО:
ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РОЗУМІННЯ,
ТЛУМАЧЕННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Матеріали студентсько-курсантського круглого столу
(04 березня 2025 року)

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей,
які суттєво перевищували пропоновані обсяги.

Підписано до друку 04.03.2025. Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Гарнітура «TimesNewRoman». Друк цифровий.

Ум. друк .арк. 9.59. Обл.вид.арк 8.46.

Наклад 5 прим.

Видавництво ОДУВС

м. Одеса, вул. Успенська, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.